

Democratisering en de ambities van het Maatschappelijk akkoord

Amsterdam, 7 april 2022

Geachte onderhandelaars, beste Marjolein, Reinier en Rutger,

Met de komst van de portefeuille en agenda Democratisering is vier jaar geleden invulling gegeven aan een lang gekoesterde wens onder vele actieve Amsterdammers: de vrijblijvendheid af halen rondom maatschappelijk initiatief. Dat was ook een van de belangrijke doelen van het Maatschappelijk akkoord (Ma.ak020). Met dat akkoord en de agenda in de hand hebben we de afgelopen jaren samen kunnen optrekken. Met als missie om actieve Amsterdammers beter in staat te stellen *met elkaar* de stad duurzaam eerlijker, inclusiever, gezonder, slimmer, innovatiever en initiatiefrijker te maken. Voor velen is de invloed en waarde van al die inspanningen op de stad ondertussen niet meer weg te denken. We hebben in de stad flinke stappen gezet. Het is van groot belang om de komende jaren op deze agenda voort te bouwen, te verduurzamen en waar mogelijk uit te breiden.

- Hieronder vinden jullie een korte toelichting.
- Scroll naar beneden (pag. 2) voor de puntsgewijze ambities en speerpunten van Ma.ak020.

Looptijd tot 2025

Ma.ak020 is tot stand gekomen dankzij de (soms jarenlange) inspanningen en krachtenbundeling van vele actieve Amsterdammers in buurt- en stedelijke netwerken, op uiteenlopende thema's. Het akkoord werd gesloten met het College van BenW in november 2019. Er is een looptijd afgesproken tot tenminste 2025. De afgelopen paar jaar is, samen optrekkend met de gemeente en ook andere partners in de stad, aan verschillende punten uit het akkoord invulling gegeven. Zoals Donutdeals (vrouwen verdienen eigen geld, met duurzame producten), buurtrechten en -zeggenschap, en budget voor de bottom up energietransitie. Tijdens de coronacrisis hebben we aan de ontwikkeling van het platform WijAmsterdam bijgedragen. En bijzonder is de nieuw ontwikkelde samenwerkingsvorm: Ma.akbanken.

Samenwerking op basis van Ma.akbanken

Ma.akbanken zijn plekken om samen te werken tussen leef- en systeemwereld, dwars door de grote thema's heen. De enorme kennis en expertise van actieve Amsterdammers is in Ma.akbanken onmisbaar en van grote waarde; en hun achterban wordt zo ook betrokken. Aan Ma.akbanken wordt met belanghebbenden als partners in de stad tegelijkertijd gewerkt aan urgente en complexe opgaven, aan de democratiseringsopgave (over de verschuiving van mede-eigenaarschap en zeggenschap naar Amsterdammers), en aan verduurzaming van de uitkomsten, samenwerking en verandering. Deelnemers bewegen naar elkaar toe, rekken bestaande systemen een stukje op, en bedenken zo nieuwe ideeën. Zo worden met de stad samen slimmere oplossingen verzonden dan de gemeente alleen kan. Ma.akbanken bieden de gemeente een mogelijkheid om constructief invulling te geven aan de doelstelling om meer 'van buiten naar binnen' te werken. Voorbeelden: Ma.akbank Windturbines in stadsdeel Oost, en Ma.akbank Armoede onder werkende Amsterdammers samen met de stedelijke dienst WPI.

Impact die roept om vervolg

Het akkoord heeft in de stad, naast bovengenoemde, ook nieuwe ruimte en impact gecreëerd. Waar anderen op hun eigen onderwerp mee verder konden komen (o.a. buurtplatformrecht, vluchtelingenopvang door maatschappelijk initiatief, informele zorg voor gezinnen met een beperking in Nieuw-West, bewonersbetrokkenheid in Masterplannen Nieuw-West en Noord). Maar vanzelfsprekend is de samenwerking en impact nog niet. Al dat werk in de stad, aan de stad, roept om vervolg. Democratisering in praktijk brengen blijkt weerbarstig te zijn: het is complex, er is veel te leren. Het vraagt om groeiend vertrouwen, en het vraagt om cultuur- en systeemverandering, zowel in de systeem- als de leefwereld! De democratiseringsopgave is een transitieopgave, en gaat ons *allemaal* aan. Ma.ak020 ziet het belang van het voortzetten van deze agenda door het stadsbestuur, met daarbij een actieve raadsbrede betrokkenheid.

Het akkoord is een goed voorbeeld van een maatschappelijk initiatief dat over individuele belangen heen is gestegen in de leef- en systeemwereld. Het is ontstaan vanuit de haarvaten van de stad, is van en voor ons allemaal, en kan zeker nog verder verbreden. Consistentie is nu belangrijk! Gezien de democratiseringsdoelen en ook gezien de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen, is consistentie een bepalende factor om het vertrouwen in elkaar (verder) op te kunnen bouwen. Zo kan ook het *actief burgerschap* verder groeien; Amsterdammers het veel meer zelf laten doen en ze daarin ruimte bieden. De stad, en de Amsterdammer heeft dat nodig, om samen de grote vraagstukken waar we voor staan te kunnen dragen, aan te kunnen gaan en de vruchten van te kunnen plukken.

Ambities en speerpunten Ma.ak020

Ma.ak020 wil de komende jaren bijdragen aan die consistentie, via de volgende speerpunten:

- Nieuwe bestuursperiode en Ma.ak020: verder met het akkoord
  - Hoe verhoudt het nieuwe college zich tot het Maatschappelijk akkoord (dat loopt tot tenminste 2025)? Wat worden de volgende punten uit het akkoord die de aandacht krijgen in de komende bestuursperiode? Denk aan het subsidiariteitsbeginsel, maatschappelijk aanbesteden oplopend tot 10% van de begroting, een centraal online platform voor verbinding en het delen van ervaring en data. Wij stellen een gezamenlijke herijking en verrijking van het akkoord voor.
  - Ma.ak020 verheugt zich op een raadsbrede belangstelling voor-, en betrokkenheid bij de democratiseringsopgave voor onze stad. Die opgave gaat immers per definitie de hele raad aan. Wellicht kan in de raad een aparte raadsbrede werkgroep worden ingesteld. Ma.ak020 draagt daar graag ideeën voor aan.
  - Ruimte voor nieuw democratiseringsinitiatief, zoals het uitwerken van het buurtrecht Recht op Informatie, Onderzoek en Ondersteuning bij maatschappelijk initiatief.
  - Gezien de complexiteit van deze transitieopgave, waar tegelijkertijd wordt gewerkt aan inhoud en aan het democratiseringsproces, pleit Ma.ak020 voor het inzetten van speciale transitie-ambtenaren. Voor de gemeente ligt de nadruk over het algemeen op de inhoud. In de praktijk blijkt dat dat onvoldoende slagkracht geeft om deze transitieopgave ook invulling te geven. Zij begeleiden en monitoren dit veranderingsproces.

- Voortzetten van Ma.akbanken (uitvoering en verkenningen)
  - Lopende Ma.akbanken 'Windturbines in stadsdeel Oost' en 'Armoede onder werkende Amsterdammers' (in samenwerking met WPI) afronden.
  - De nu lopende verkenningen voor nieuwe Ma.akbanken afmaken. Die gaan over de fysieke en online publieke ruimte, over broedplaatsen, over samenwerking formele en informele zorg, en over integrale samenwerking in Nieuw-West.
  - Nieuwe Ma.akbanken onderzoeken en uitvoeren. Gezien de actualiteit kunnen die gaan over:
    - de Wooncrisis (denk aan inclusief ontwikkelen en bouwen, verleiden van groot naar klein wonen)
    - de Energietransitie (denk aan gelijkwaardig samenwerken, herverdeling van eigenaarschap en zeggenschap in de stad)

- Verbindende rol samen met netwerken in de stad

Ma.ak020 heeft de afgelopen jaren een verbindende rol gehad als één van de netwerken die met elkaar op democratisering actief zijn, en heeft die rol nog steeds. Het akkoord heeft verwachtingen geschept en hoop geboden; er wordt in de stad op gebouwd en op gerekend. Met elkaar zijn we schatplichtig. Ma.ak020 deelt het bewustzijn bij deze netwerken over het belang breder verbinding te zoeken in de stad. Daar wordt op dit moment al aan gewerkt, aan de hand van een gedeelde boodschap op democratisering. Met daarbij aandacht voor activering van burgerschap, en voor bondgenootschap onder maatschappelijk initiatief en hun netwerken.

Zo bouwen we graag verder mee aan onze prachtige stad. We wensen jullie de komende dagen en bestuursperiode veel wijsheid toe, en kijken uit naar de continuering van een bijzondere samenwerking,

Met sterke groet,

Het uitvoerend team van Ma.ak020,

In dit memo samen optrekkend met de stichting Samen Wonen-Samen Leven.

Contactpersoon:

Jasper Etten

akkoord@gmail.com

0620 22 66 74

Meer informatie over het akkoord en over Ma.akbanken op <https://ma.ak020.nl/>